

Білоусова Д. О.
студентка ІПКОЮ, 1 курс, 9 група,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
науковий керівник – **Савченко Г. С.**,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
кандидат мистецтвознавства, доцент,
доцент кафедри культурології

МОРАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА У ПОСТРАДЯНСЬКИЙ ПЕРІОД

У пострадянський період перед українським суспільством постала проблема відродження духовності нашого народу. Перехідні процеси, насампе-

ред в сфері державотворення і в площині морально-ціннісного буття суспільства, сприймаються дуже болісно та неприйнятно. У таких умовах людина постає перед складним вибором: вона може обрати цінності минулого, а може надати перевагу загальноприйнятим європейським духовним цінностям. Гірше, коли людина губиться (не може визначитись у своєму ціннісному виборі), а відповідно стає «сірою масою», об'єктом маніпуляцій [1, с. 1].

Духовність будується на основі певних моральних цінностей, потребах та інтересах [2, с. 65]. Лише повна взаємодія та баланс між наведеними компонентами може сформувати високоморальну особистість. На жаль, постсучасність перетворила людину на одиноку. Суспільство отримало неабиякі науково-технічні можливості та почало ігнорувати традиційні моральні норми [3, с. 26]. Насамперед, це призвело до прояву егоїзму, маргіальності, пасивності, зневаги до проблем інших, послаблення колективістських начал. Людина прагне відокремитися від суспільства і жити за відомою українською приказкою «Моя хага з краю – нічого не знаю». За таких умов людина вже не тяжіє до морального вдосконалення, не усвідомлює потребу в цьому, а отже стає легкою здобиччю для тих, хто прагне керувати «сірою масою».

Розуміння фундаментальних детермінантів духовності особи є першим кроком на шляху її формування та становлення. В сучасному українському суспільстві вже закріплений головний компонент формування духовності особи – мова йде про свободу слова, совісті, таланту, здібностей. Свобода у сучасному сенсі розуміється не тільки як гарантування політичних, економічних та соціальних прав і свобод кожному члену суспільства, а й у духовному вимірі – як пізнання різноманіття культури. Таке розуміння свободи призводить до глобалізації духовних цінностей, їх універсалізації. Проте визнання переваги загальнолюдських моральних цінностей над локально-традиційними не повинно викорінювати останніх. Адже універсалізація вимагає поваги до самотності локальних духовно-моральних цінностей, які створюються насамперед на загальнолюдських духовних і моральних началах [3, с. 28].

Підсумовуючи, варто визнати, що українське суспільство переживає кризу системи духовних цінностей. «Слід визнати, що українське суспільство до сьогодні продовжує знаходитись в ситуації «розмитості» ціннісних орієнтирів й невизначеності ідеалів. ... Відсутність чітко визначеної системи цінностей призводить до втрати морального здоров'я народу, соціуму, викликає дезорієнтацію й несе певну загрозу його духовній цілісності [4, с. 105]. Пройшло вже 26 років незалежності, а нові, універсальні цінності так і не закріпилися у суспільстві (будучи закріпленими у Конституції України), а таким чином ставиться під сумнів єдність сучасного українського суспільства.

Література

1. Стасевська О. А. Абсолютна етика в культурному просторі нового часу: до проблеми становлення / О. А. Стасевська // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», 2013. – № 2. – С. 31–40.
2. Стасевська О. А. Система цінностей як основа буття сучасного українського суспільства / О. А. Стасевська // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», 2014. – № 1. – С. 62–76.
3. Стасевська О. А. Ціннісні орієнтири людини постсучасності / О. А. Стасевська // Вісник НТУ «ХП», 2016. – № 13. – С. 26–29.
4. Стасевська О. А. Социокультурная идентичность личности в условиях постсовременности: реалии украинского общества / О. А. Стасевська, Г. С. Савченко // International Scientific and Practical Conference «Baltic-Black Sea Region: History. Economy. Culture. Society». Volume 5: Riga, Latvia, July 4–5, 2016. Conference Proceedings. – Riga: SIA «Baltic Erlander Institute», 2016. – P. 102–107.

Бєлушкіна Д. С.

студентка факультету адвокатури, 1 курс,
4 група,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
науковий керівник – **Бурлука О. В.**,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
кандидат філософських наук, доцент,
доцент кафедри культурології

ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Сучасна українська література як все мистецтво, має бути самобутньою, самодостатньою й актуальною, але в гонитві за бажанням сподобатися читачеві, продати більше примірників свого нового «шедедру» автори втрачають самобутність, забувають, що література повинна не лише відповідати викликам часу, а й доносити до читача повні ідеї, ідеали, та дарувати естетичну насолоду. А що ми бачимо зараз у книгарнях? Кожна третя книга сповнена стилістично зниженої лексики, одна копіює іншу, розповідаючи майже про одне й те саме. Взввши до рук книгу, важко зрозуміти – це роман, детектив чи може філософський трактат, а можливо – це синтез усього переліченого.

У сучасній прозі немає чіткої жанрової диференціації, тут співіснують різні тенденції розвитку. Це – фантастична, містична, детективна, історична,

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого
Кафедра культурології

ДУХОВНА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ
ПЕРЕД ВИКЛИКАМИ ЧАСУ
(до 150-річчя заснування «Просвіти»)

Тези доповідей учасників
Всеукраїнської науково-практичної конференції

м. Харків, 23 квітня 2018 р.

Харків
«Право»
2018

УДК 008(477)
Д85

Редакційна колегія:
*А. П. Гетьман (голова), В. О. Лозовой, О. В. Уманець,
Г. С. Савченко, О. А. Стасевська*

Д85 **Духовна** культура України перед викликами часу (до 150-річчя заснування «Просвіти») : тези доп. учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 23 квіт. 2018 р.). – Харків : Право, 2018. – 212 с.

ISBN 978-966-937-408-0

Збірка містить тези доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Духовна культура України перед викликами часу (до 150-річчя заснування «Просвіти»)», в яких висвітлені актуальні питання духовного буття сучасної України, національної ідентифікації та збереження культурної пам'яті.

Відповідальність за достовірність наданих матеріалів несуть автори.

УДК 008(477)

ISBN 978-966-937-408-0

© Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2018
© Оформлення. Видавництво «Право», 2018